

II. Rákóci Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint Ступінь вищої освіти	Alapképzés (BA) бакалавр	Tagozat Форма навчання	Nappali és levelező Денна та заочна	Tanév/félév Навчальний рік/семестр	2023/2024 I/2
--	---------------------------------	----------------------------------	---	--	-------------------------

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe Назва навчальної дисципліни	A magyar irodalom története: A 19. század magyar irodalma Історія угорської літератури: Угорська література 19 століття
Tanszék	Filológia Tanszék, Magyar Tanszéki Csoport
Kafedra	Кафедра Філології, Угорська філологія
Képzési program	Középfokú oktatás 014.026 Magyar nyelv és világirodalom
Освітня програма	Середня освіта 014.026 Угорська мова та зарубіжна література
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka) Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семинарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	<p>Тípus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték: 6</p> <p>Előadás: nappali 40 levelező 12 Szeminárium/gyakorlat: nappali 32 levelező 0 Laboratóriumi munka: 0 Önálló munka: nappali 108 levelező 168</p> <p>Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кредитів ECTS: 6</p> <p>Лекції: денна 40 заочна 12 Семинарські/практичні заняття: денна 32 заочна 0 Лабораторні заняття: 0 Самостійна робота: денна 108 заочна 168</p>
Tárgyfelelősoktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím) Викладач(и) Відповідальний(и) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	<p>Gál Adél, előadó gal.adel@kmf.org.ua II. RFKMF Filológia Tanszék, Magyar tanszéki csoport</p> <p>Гал Одел Ф., викладач gal.adel@kmf.org.ua ЗУІ ім. Ференца Ракоці II, Відділення угорської філології</p>
A tantárgy előkövetelményei Пререквізити навчальної дисципліни	A magyar irodalom története: régi magyar irodalom és a felvilágosodás irodalma Історія угорської літератури: давня угорська література та епохи просвітництва

<p>A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei</p> <p>Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни</p>	<p>A tantárgy a Magyar irodalom története című tárgy keretébe illeszkedik. Az oktatási folyamat során a romantika és a nemzeti polgárosult irodalom időszakát vizsgálja.</p> <p>Дисципліна вписується в рамки предмета під назвою Історія угорської літератури. У ході навчального процесу досліджує період романтики та національної громадянської літератури.</p> <p>Célja a kor irodalmi folyamatainak, a reprezentáns alkotóművészek élettörténetének és munkásságának ismertetése a jelenkori modern irodalomtudományi szemlélet és fogalomrendszer által.</p> <p>Їого мета – описати літературні процеси епохи, історію життя та творчість митців-репрезентантів за допомогою сучасного літературного підходу та системи понять.</p> <p>Kialakítandó kompetenciák:</p> <p>A multikulturalizmus iránt való elismerés és tisztelet. Кépes absztrakt gondolkodásra, elemzésre és szintézisre. A tanulók szociális problémákra való érzékenységének kialakítása, fejlesztése.</p> <p>Az irodalmi stílusok, a tudományos módszerek és az irodalomtudomány iskolák jellemzésére való képesség. Az irodalom általános tulajdonságainak, mint a szavak művészetének, a művészi alkotás felépítésének, az irodalmi alkotás jellemzőinek felismerése.</p> <p>A világirodalmi folyamat és a magyar írásbeliség fejlődési irányzatainak és elemzésének képessége.</p> <p>A vizsgált irodalmi témakör fejlődésének főbb korszakai, az ókortól a 21. századig, az irányok, műfajok és stílusok alakulásának, kiemelkedő képviselőinek és művészeti jelenségeinek rendszerszerű ismerete.</p> <p>Képes megérteni a leendő szakma lényegét, társadalmi jelentőségét, egy-egy filológiai ágat meghatározó tudományágak főbb problémáit, holisztikus tudásrendszerben való kapcsolatát.</p> <p>A terminológia szabad használatának képessége a szakmai feladatok megoldásához.</p> <p>A nyelvi és irodalmi anyagok önálló elemzésének és következtetések levonásának képessége.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 9 – Цінування мультикультурності та повага до неї. ЗК 10 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 13 – Формування і розвиток у студентів навиків чутливості до соціальних проблем.</p> <p>Фахові компетентності спеціальності:</p> <p>ФК 4 – Здатність характеризувати загальні властивості літератури як мистецтва слова, закони побудови художнього твору, особливості письменницької праці, літературні стилі, наукові методи і школи в літературознавстві. ФК 5 – Здатність аналізувати основні тенденції розвитку світового літературного процесу та угорського письменства. ФК 6 – Системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища. ФК 8 – Здатність розуміти сутність й соціальне значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань. ФК 11 – Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.</p>
--	--

ФК 14 – Здатність самостійно аналізувати мовний і літературний матеріал та робити висновки.

Програмні результати навчання:

ПРН 2 – Аналізувати головні тенденції історичного розвитку угорського народу, аргументувати свої погляди на дискусійні моменти з історії Угорщини та сучасного суспільного життя.

ПРН 3 – Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідні дані з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 7 – Застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань.

ПРН 8 – Використовувати інформаційні й комунікаційні технології, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.

ПРН 12 – Здатність управляти процесами навчальної діяльності, виховання та розвитку особистості учня.

ПРН 15 – Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ПРН 16 – Уміння визначати художню своєрідність творів та творчості письменника загалом із використанням системи основних понять і термінів літературознавства.

ПРН 17 – Уміння розуміти закономірності літературного процесу, художнього значення літературного твору у зв'язку з суспільно-літературною ситуацією, літературною критикою і літературною епохою.

A tantárgy főbb témakörei:

Petőfi Sándor élete. Irodalomtörténeti jelentősége. Munkásságának korszakai
Arany János élete. Irodalomtörténeti jelentősége. Munkásságának korszakai
Gyulai Pál élete és pályaképe. Egy régi udvarház utolsó gazdája című regény.
Kemény Zsigmond élete, pályaképe. Elbeszélői szemlélete. Regényei
Jókai Mór élete. Irodalomtörténeti helye és iránya. A regényíró jellemző sajátosságai.

Madách Imre élete, munkássága. Az ember tragédiája

A nemzeti-polgárosult irodalom kibontakozásának mérlege. A kiegyezés utáni évtized.

Arany László élete és munkássága: A délibábok hőse.

A líra megújulása. Vajda János élete és költészete. Reviczky Gyula, Komjáthy Jenő, Kiss József versei.

A kor drámaírói: Szigligeti Ede és Csíki Gergely

Mikszáth Kálmán munkássága, regényei.

A századvégi novellisták: Bródy Sándor. és Tömörkény István.

Gárdonyi Géza munkássága.

Kritika és irodalomtudomány az utolsó századnegyedben. A realizmus új igényének jelentkezése. A Nyugat előtt.

Основні теми курсу:

Життя Петефі Шандора. Значення історії літератури. Епохи його творчості
Життя Оронь Яноша. Значення історії літератури. Епохи його творчості
Життя та кар'єра Дьулої Паля. Роман «Останній власник старовинного садиби».

Життя та кар'єра Кемени Зігмонда. Підхід оповідача. Його романи

Життя Йокай Мор. Місце і напрям історії літератури. Характерні риси його прозаїчного мистецтва.

Життя та діяльність Мадач Імре. Трагедія людини

Угорська література періода національної громадянської літератури.

Література десятиліття після компромісу 1867 року.

Життя і творчість Л. Араня.

Спроби модернізації поезії. Я. Вайда. Д. Ревіцкі. Й. Кіш.

Драматургія епохи: *Szigligeti* Еде, Г. Чікі.

	<p>Творчість К. Міксата. Новелістика епохи: Ш. Броді. І. Темеркені. Життя і творчість Г. Гардоні. Розвиток літературної критики й літературознавства</p>
<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>A 19. század magyar irodalma tartalmi modulban a félév során a hallgatók a gyakorlati foglalkozásokon tartott előadásokkal a pontok 25%-át, modulzáró dolgozatokkal 25%-át szerezhetik meg. Jártasság a témában és a szakirodalomban (vizsgán adnak számot róla) 50%.</p> <p>У змістовому модулі «Угорська література 19 століття» протягом семестру студенти можуть отримати 25% балів за презентації на практичних заняттях та 25% за тематичні контрольні роботи. 50% балів можна отримати на іспиті.</p>
<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények</p> <p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>A tantárgyhoz kapcsolódó online felület: Google Classroom</p>
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok</p> <p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Szerb Antal: Magyar irodalomtörténet. Magvető Kiadó, Budapest, 2019. Vaderna Gábor: A költészet születése. A magyarországi költészet társadalomtörténete a 19. század első évtizedeiben, Universitas Kiadó, Bp., 2017. Hites Sándor: Magyar irodalom a 19. században. In: Irodalomtörténeti Közlemények (ItK) MŰHELY 119 (2015). 651-692. Szegedy-Maszák Mihály: A romantikus Petőfi = Sz.-M. M., Újraértelmezések, 2000. Szörényi László: „Álmaim is voltak, voltak...” Akadémiai Kiadó, Budapest, 2004. Digitális Klasszika: A 18-19. századi magyar irodalom adatbázisa – A korszak irodalom- és művelődésszemléletének megismerésére alkalmas szövegeket tartalmaz. http://www.kiad.hu/index.html Hajdu Péter: Csak egyet, de kétszer. A Mikszáth-próza kérdései, Gondolat–Pompeji, 2005. Szörényi László: „Álmaim is voltak, voltak...” Akadémiai Kiadó, Budapest, 2004. Szabó Levente: Mikszáth, a kételkedő modern. Történelmi és társadalmi reprezentációk Mikszáth Kálmán prózapoeitikájában, L’Harmattan, Budapest, 2007. (Ligatura Könyvek 3.) Szilasi László: A selyemgubó és a „bonczoló kés”, Osiris–Pompeji, Bp.-Szeged, 2000. Szilágyi Márton–Vaderna Gábor: A klasszikus magyar irodalom, in: Magyar irodalom, főszerk. Gintli Tibor, Akadémiai Kiadó, Bp., 2010. Takáts József (szerk.): A magyar irodalmi kánon a XIX. században, Kijarat, Bp., 2000.</p>